

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

ẒENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AI KŪZŪSSĒGEK BĪRŪSĀGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPŌLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SŪDNY DVOR EURŪPSKÝCH SPOLEČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISŪJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 49/06

13. jún 2006

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-173/03

Traghetti del Mediterraneo SpA/Talianska republika

SŪDNY DVOR POTVRDZUJE, ŽE ČLENSKÝ ŠTÁT JE ZODPOVEDNÝ ZA ŠKODU SPŌSOBENÚ JEDNOTLIVCOVI ZJAVNÝM PORUŠENÍM PRÁVA SPOLEČENSTVA ZO STRANY NAJVYŠŠIEHO SŪDU

Táto zodpovednosť nemôže byť obmedzená iba na prípady úmyselného protiprávneho konania alebo hrubej nedbanlivosti sudcu, ak by takéto obmedzenie viedlo k vylúčeniu vzniku zodpovednosti v prípadoch, keď došlo k zjavnému porušeniu práva Spoločenstva.

Táto zodpovednosť môže vzniknúť takisto v prípade, keď zjavné porušenie práva Spoločenstva bolo spôsobené výkladom právnych pravidiel alebo posúdením skutkových okolností a dôkazov.

V roku 1981 podnik námornej dopravy Traghetti del Mediterraneo („TDM“) podal žalobu proti konkurenčnému podniku Tirrenia di Navigazione na Tribunale di Napoli. TDM navrhol, aby mu bola priznaná náhrada škody, ktorú mu spôsobil konkurenčný podnik svojou politikou nízkych cien na trhu námornej kobotáže medzi pevninskou časťou Talianska a ostrovmi Sardínia a Sicília z dôvodu dotácií z verejných prostriedkov.

TDM uviedol najmä, že sporné správanie bolo aktom narušujúcim hospodársku súťaž, ako aj zneužívaním dominantného postavenia, ktoré zakazuje Zmluva ES.

Návrh na náhradu škody bol zamietnutý všetkými talianskymi súdmi, ktoré vo veci konali, teda v prvom stupni Tribunale di Napoli, potom v odvolacom a kasačnom konaní Corte d'appello di Napoli a Corte suprema di cassazione. Keďže konkurzný správca TDM, spoločnosti, ktorá bola medzičasom uvedená do likvidácie, dospel k záveru, že rozsudok posledného uvedeného súdu sa zakladá na nepresnom výklade pravidiel Spoločenstva, podal

návrh na začatie konania proti Talianskej republike na Tribunale di Genova. Svojim návrhom sa domáhal priznania náhrady škody, ktorú TDM utrpel z dôvodu nesprávneho výkladu, ktorého sa dopustil najvyšší súd a z dôvodu porušenia povinnosti položiť prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev.

Za týchto okolností sa Tribunale di Genova pýta Súdneho dvora, či je v rozpore s právom Spoločenstva, a konkrétne zásadami stanovenými Súdnym dvorom v rozsudku Köbler¹ taká vnútroštátna právna úprava, ako je taliansky zákon², ktorá na jednej strane vylučuje akúkoľvek zodpovednosť členského štátu v prípade škody spôsobenej jednotlivcovi z dôvodu porušenia práva Spoločenstva, ktorého sa dopustil vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, keď toto porušenie spočíva vo výklade právnych pravidiel alebo posúdení skutkových okolností a dôkazov týmto súdom a ktorá na druhej strane obmedzuje okrem toho túto zodpovednosť iba na prípady úmyselného protiprávneho konania alebo hrubej nedbanlivosti sudcu.

Súdny dvor pripomína najprv, že zásada, podľa ktorej **je členský štát povinný nahradiť škodu spôsobenú jednotlivcovi porušením práva Spoločenstva**, ku ktorému došlo z jeho strany, sa vzťahuje na všetky prípady porušenia práva Spoločenstva **zo strany ktoréhokoľvek orgánu tohto členského štátu, ktorého konanie alebo opomenutie je základom nesplnenia povinnosti.**

Súdny dvor zdôrazňuje ďalej, že podstatná úloha, ktorú má súdna moc pri ochrane práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z pravidiel Spoločenstva by bola oslabená, ak by sa vylúčila možnosť jednotlivcov za určitých podmienok získať náhradu škody, ktorá im bola spôsobená porušením práva Spoločenstva, ku ktorému došlo rozhodnutím vnútroštátneho súdu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok. V takom prípade musí existovať možnosť vzniku zodpovednosti členského štátu, aby sa jednotlivcom mohla poskytnúť súdna ochrana ich práv.

Súdny dvor uvádza, že výklad právnych pravidiel ako aj posúdenie skutkových okolností a dôkazov predstavujú podstatné zložky súdnej činnosti a v rámci týchto dvoch zložiek môže dôjsť za určitých podmienok k zjavnému porušeniu uplatniteľného práva.

Vylúčiť akúkoľvek možnosť vzniku zodpovednosti štátu, z dôvodu, že porušenie vytýkané vnútroštátnemu sudcovi sa týka ním podaného výkladu právnych pravidiel alebo posúdenia skutkových okolností alebo dôkazov, by znamenalo odstrániť samotnú podstatu zásady zodpovednosti štátu a viedla by k tomu, že jednotlivci by nemali žiadnu súdnu ochranu v prípade, keď sa vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, dopustí zjavného omylu pri výkone takýchto činností spočívajúcich vo výklade alebo posúdení.

Pokiaľ ide napokon o obmedzenie zodpovednosti štátu iba na prípady úmyselného protiprávneho konania alebo hrubej nedbanlivosti sudcu, Súdny dvor pripomína, že

¹ Zákon z 30. septembra 2003 (C-224/01, Zb. 2003, s. I-10239).

² Zákon č. 117 z 13. apríla 1988 o náhrade škôd spôsobených pri výkone súdnych funkcií a občianskoprávnej zodpovednosti sudcov [legge n° 117 (sul) risarcimento dei danni cagionati nell' esercizio delle funzioni giudiziarie e responsabilità civile dei magistrati (GURI č. 88 z 15. apríla 1988, s. 3)].

zodpovednosť štátu za škody spôsobené jednotlivcovi porušením práva Spoločenstva zo strany vnútroštátneho súdu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, môže vzniknúť iba vo výnimočnom prípade, keď vnútroštátny súd porušil zjavným spôsobom uplatniteľné právne predpisy.

Toto zjavné porušenie sa posudzuje najmä vzhľadom na určitý počet kritérií, ako je stupeň jasnosti a presnosti porušeného pravidla, ospravedlniteľná alebo neospravedlniteľná povaha nesprávneho právneho posúdenia alebo nevykonanie povinnosti položiť prejudiciálne otázky zo strany predmetného súdu. Jeho existencia sa predpokladá v každom prípade, keď je predmetné rozhodnutie v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti.

Z týchto dôvodov, **hoci nemožno vylúčiť, aby vnútroštátne právo stanovovalo kritériá** týkajúce sa povahy alebo stupňa porušenia, **ktoré musia byť splnené na to, aby mohla vzniknúť zodpovednosť štátu** z dôvodu porušenia práva Spoločenstva zo strany vnútroštátneho súdu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, **tieto kritériá nemôžu v žiadnom prípade stanovovať prísnejšie požiadavky, než sú tie, ktoré vyplývajú z podmienky samotného zjavného porušenia uplatniteľného práva.**

V dôsledku toho **obmedzenie vzniku zodpovednosti štátu iba na prípady úmyselného protiprávneho konania alebo hrubej nedbanlivosti sudcu je v rozpore s právom Spoločenstva, ak by takéto obmedzenie viedlo k vylúčeniu vzniku zodpovednosti v prípadoch, keď došlo k zjavnému porušeniu uplatniteľného práva.**

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: FR, DE, EN, IT, CS, EL, ES, HU, NL, PL, SK, SL

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-C-173/03>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Obrazové záznamy z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na EbS „Europe by Satellite“,

túto službu poskytuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo tlače a komunikácie,

L-2920 Luxemburg, tel.: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249

alebo B-1049 Brusel, tel.: (0032) 2 2964106, fax: (0032) 2 2965956